

Den generelle studieplan
modul 11 og 12
Sygeplejerskeuddannelsen

Operationsafsnit Frederikshavn
Klinik Kirurgi
December 2013

Indholdsfortegnelse:

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Første del	4
Præsentation	4
Det kliniske område	4
Patientkategori og sundhedsproblemer:	5
Afsnittets samlede undervisnings - og uddannelses opgaver	5
Kliniske uddannelsesansvarlige og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer	5
Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold	5
Beskrivelse af plejeformen:	6
Samarbejdsstruktur internt og eksternt:	7
Sygeplejefaglige forhold	7
Mål for og syn på sygeplejen	7
Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnittet er optaget/præget af.....	10
Afsnittets arbejde med kvalitetssikring og udvikling:	11
Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold	13
Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.....	13
Afsnittets ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejeuddannelsen	16
Uddannelsesmæssige forhold.	16
Adgang til IT, faglitteratur og lignende	16
Afsnittets syn på læring, læringsmiljø og studiemetode	16
Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet.....	17
Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet.....	18
Evaluerings af klinisk undervisningsforløb	19
Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.....	19
Anden del	20
Modul 11	20
Tema: Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed	20
Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:	20
Introduktionsperioden: 1. uge	22
Planlagte aktiviteter i modul 11	26
Modul 12	27
Tema: Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse	27
Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:	27
Planlagte aktiviteter i modul 12	31

Indledning

Dette materiale er en beskrivelse af det kliniske undervisningsforløb for modul 11 og 12 i operationsafsnittet på Sygehus Vendsyssel i Frederikshavn (OP)

Materialet er opbygget som 2 dele, hvoraf den første del indeholder en præsentation af afsnittet og dets rammer for, vilkår og muligheder for de studerende.

Anden del begynder med tema og læringsudbytte for modul 11 og 12 og indeholder en beskrivelse af, hvad den studerende kan arbejde med i læringsperioderne.

Materialet er opbygget efter retningslinjerne i den seneste udgave af ”[Den generelle studieplan](#)”; ”[Den individuelle studieplan](#) og regler herfor”; ”[Prøver og regler herfor](#)” og modul beskrivelsen for [modul 11 og 12](#), fra Sygeplejerskeuddannelsen, Professionshøjskolen University College Nordjylland.(UCN)

Udarbejdelse og revision af dette materiale foregår i et samarbejde med Operationsafsnittets kliniske vejleder, afsnitsledende sygeplejerske, HR ansvarlig viceklinikchef samt klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske.

Formålet med denne beskrivelse er at give den studerende en forståelse for hvilke rammer, vilkår og muligheder som OP kan tilbyde, samt hvilke forventninger vi har til den studerende. Materialet vil danne baggrund for samarbejde mellem den kliniske vejleder og den studerende i tilrettelæggelse og udvikling af det individuelle forløb for den enkelte studerende.

Materialet er som helhed en meget væsentlig hjælp og støtte til den studerende i det kliniske forløb. Det vil blive anvendt som et dynamisk arbejdsredskab i kombination med Den individuelle studieplan.

Det anvendes ved de formelle samtaler - forudsætnings og forventnings samtale, midtvejsevaluering og i forbindelse med refleksionsøvelser, planlægnings og vejledersamtaler.

Den studerende vil drage maksimalt nytte af materialet ved at gennemlæse hele materialet og især første del, samt introduktionsprogrammet inden mødet med afsnittet.

Inden forudsætnings og forventnings samtalen, samt midtvejlevalueringen anvendes anden del af materialet i analysen af læringsudbytte og udarbejdelse af det skriftlige oplæg.

Første del

Præsentation

**Operationsafsnittet
Klinik Kirurgi
Sygehus Vendsyssel
Frederikshavn
Barfredsvej 83
9900 Frederikshavn
Tlf.: 97641900
E-mail: mawf@rn.dk
Afsnitsledende sygeplejerske Marianne Weis-Fogh**

Operationsafsnittet på Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn udfører elektive operationer på kirurgiske, ortopædkirurgiske, urologiske, venekirurgiske og gynækologiske patienter.

Det kliniske område

Det kliniske område er udvalgte planlagte diagnostiske undersøgelser og kirurgiske indgreb. Operationerne foregår dels for patienter under indlæggelse og dels i endags kirurgisk regi. Der opereres både i generel, spinal og lokal anæstesi.

Afsnittet består af 5 operationsstuer med tilhørende 3 indsovningsrum på 1. sal
2 operationsstuer til endags kirurgi i stueetagen samt sterilcentral i kælderetagen

Operationsafsnittet betjener specialerne:

Kirurgi
Ortopædkirurgi
Gynækologi
Venekirurgi
Urologi.

På nuværende tidspunkt opereres gennemsnitligt dagligt på ca. 5 operationsstuer. Stuerne er aktive i perioden kl. 08 00 - 15.00. En til to gange ugentligt er der aktivitet indtil kl. 20 i Ortopædkirurgisk Friklinik. Mellem kl. 15.00 og 15.45 er der personalebemanding, så der kan opereres på 2 stuer. Fra kl. 16.00 kan der opereres på en stue. Vagtpersonalet har effektiv tjeneste til kl. 19.45 Det tilstræbes, at den planlagte kirurgi er slut kl. 15.00. Vagtpersonalets funktion er at få dagens program afsluttet, være til rådighed hvis der skulle opstå postoperative komplikationer til patienter fra dagens program samt gøre klar til efterfølgende dagsprogrammer.

Patientkategori og sundhedsproblemer:

Patienterne, der kommer i operations afsnittet, er i alle aldre. De skal have foretaget planlagte kirurgiske indgreb, herunder udredning i henhold til kræftpakke forløb, og har derfor i det væsentligste symptomer, der er relateret til den kirurgiske lidelse. Dog har nogle af patienterne konkurrerende medicinske lidelser. De væsentligste sundhedsproblemer i forbindelse med operationer er som følger:

- smerter
- blødning
- vandladningsproblemer
- livsstilsrelaterede sygdomme

Afsnittets samlede undervisnings - og uddannelses opgaver

- Afsnittet uddanner sygeplejestuderende i modul 11 og 12
- Afsnittet er praktiksted for portørspiranter
- Afsnittet modtager mange studerende, der følger de patienter, de har relationer til, til operation. Det drejer sig om SSA elever, sygeplejestuderende, radiografstuderende, fysioterapeut studerende og sekretær elever.
- Afsnittet modtager yngre læger og lægestuderende.

Kliniske uddannelsesansvarlige og klinisk vejleders funktion, uddannelse og kvalifikationer

Afsnittet har 2 kliniske vejledere og en konstitueret klinisk uddannelsesansvarlig, som er fælles for Klinik Kirurgi.

De kliniske vejledere har klinisk vejlederuddannelse, og mange års klinisk erfaring, herunder flere år inden for specialet. Den ene kliniske vejleder har en diplomuddannelse i sundhedsformidling og klinisk uddannelse.

Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske har en diplomuddannelse i ledelse samt klinisk vejleder uddannelse. Den uddannelsesansvarlige har været konstitueret i stillingen siden november 2012.

Organisatoriske og ledelsesmæssige forhold

Klinik Kirurgi ved Sygehus Vendsyssel har afsnit både i Frederikshavn og Hjørring og fungerer som en samlet kirurgisk klinik. Sygehuset i Frederikshavn afvikler størstedelen af den elektive kirurgi. Den akutte kirurgi afvikles i Hjørring.

For at få en beskrivelse af de enkelte afsnit henvises til [Klinik Kirurgis](#) hjemmeside:

Operationsafsnittet er en del af Klinik Kirurgi, og klinikledelsen varetages af:

Klinikchef Niels Gyldholm Møller,
HR-ansvarlig viceklinikchef Birgit Boe Larsen
Forløbsansvarlig viceklinikchef Nina Wensel

Den daglige ledelse af operationsafsnittet varetages af:

Afsnitsledende sygeplejerske Marianne Weiss Fogh
Souschef Anne-Mette Larsen.

Afsnittet har fælles afsnitsledende sygeplejerske for AK1, Operationsafsnit og Sterilcentralen i Frederikshavn. Hun fungerer også som hygiejne kontakt person
Afsnittets arbejdsmiljørepræsentant er Jette Horsholt Christensen.

I stabsfunktion er ansat:

Klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske Liselotte Ingemann Pedersen.
Udviklingssygeplejerske Karen Lyng

Normering, faggruppe sammensætning og erfaringsniveau

Afsnittet er bemanded med sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter på OP og sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og ufaglærte medarbejdere i sterilcentralen. Der tilknyttet portører og husassistenter til afsnittet

Den daglige normering er:

Dagvagt: ca. 16 sygeplejersker/ SSA/ sygehjælper
Aftenvagt: 2 sygeplejersker eller 1 sygeplejerske og 1 SSA.

12 timers vagt med tjeneste i afsnittet fra 07.45 – 19.45, samt 7 timers vagt fra 12.45-19.45 udgør den daglige vagtbemanning. Arbejdstidsplanene er udarbejdet efter individuelle ønsker og foreligger i *Min tid*.

Personalet på afsnittet er engageret og ansvarsbevidst, og har et højt erfaringsgrundlag. I plejegruppen er der, udover de kliniske vejledere, 1 sygeplejersker med klinisk vejlederuddannelse og 2 sygeplejersker med praktikvejleder kursus. Både sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter indgår i den daglige vejledning.
Der er i afsnittet et godt og udviklende arbejdsmiljø, hvor der drages omsorg for kollegerne. Fungerende kliniske vejledere i afsnittet er Marianne Greisen og Lene Fuglsang Grøntved.

Beskrivelse af plejeformen:

Der arbejdes i teamfunktion med en teamleder, således at der på hver stue er et team bestående af minimum 2 personer fra operationsafsnittet, 1-2 kirurger og 1-2 anæstesisygeplejersker. Teamet er ansvarlig for at stuens program afvikles hensigtsmæssigt.

Der udarbejdes planer over operationsprogrammerne og personalefordelingen en uge frem, den daglige personalefordeling fremgår af vores OP-tavle, som hænger udenfor kommandorummet.

Samarbejdsstruktur internt og eksternt:

Der lægges i afsnittet stor vægt på det tværfaglige samarbejde både internt og eksternt.

De interne samarbejdspartnere repræsenterer følgende fag grupper og afsnit:

- anæstesi afsnittet
- kirurger fra de specialer vi betjener
- portører
- ambulatorier
- opvågningsafsnit OM2
- endagskirurgisk afsnit Dag-kir
- ortopædkirurgisk sengeafsnit OK3
- gynækologisk sengeafsnit G3
- endoskopisk afsnit AK1
- urologisk afsnit UK2
- bioanalytikere
- service afdelingen
- husassistenter
- administrationen – indkøbs- og løn kontor
- klinisk uddannelsesansvarlig sygeplejerske
- udviklingssygeplejerske

Af eksterne samarbejdspartnere kan nævnes:

- UCN, sygeplejerskeuddannelsen, Hjørring
- Klinik akut - anæstesi
- Klinik Hoved-Orto.
- Kar kir. afd.
- Patologisk institut
- Sikkerhedsorganisationen
- Infektionshygiejnen
- Klinisk Immunologisk Afdeling, Aalborg
- Medicinalkonsulenter

Sygeplejefaglige forhold

Mål for og syn på sygeplejen

Klinik Kirurgi har udarbejdet et fælles [virksomhedsgrundlag](#) på baggrund af Region Nordjyllands [virksomhedsgrundlag](#).

Mål for sygeplejen på OP er i overensstemmelse med Virksomhedsgrundlaget:

At patienten får en optimal, individuel sygepleje før, under og efter indgreb, således at patienten får og oplever høj kvalitet, kontinuitet og effektivitet i behandlingsforløbet, under hensyntagen til etiske retningslinjer og patientens kulturelle værdier.

- At vi i mødet med patienten, udviser ro og professionalisme, så patienten føler tryghed og tillid til os.
- At vi i vores kommunikation, verbalt og nonverbalt, anvender vores viden om kommunikations- samt krise - angst og omsorgsteorier, således at patienten møder et kompetent plejepersonale.
- At vi kender patientens identitet og indgreb, således at patienten føler sig ventet og sikkerhedsprocedurerne bliver fulgt.
- At indgreb og procedurer er kendt, så der kan foretages korrekt fremstilling af assisterende sygeplejerske og den usterile hjælper.
- At personalet er kendt med det apparatur og de instrumenter der skal anvendes.
- At patienten lejres korrekt præ-peri- og postoperativt, idet der tages hensyn til patientens individuelle behov.
- At vi overholder aseptiske og hygiejniske retningslinjer, således at patienten ikke pådrager sig infektioner på operationsafsnittet.
- At patienten forlader operationsstuen korrekt lejret, under hensyntagen til dræn, sug kateter. Patienten har tør forbindelse og er soigneret.
- At der foretages kvalificeret oprydning. Dvs.: instrumenthåndteringen er i orden, vi håndterer affaldssortering korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt, stuen bliver rengjort efter forholdsreglerne og de hygiejniske standarder.
- At vævspræparaterne håndteres korrekt.
- At vore sygeplejehandlinger dokumenteres og vi videregiver relevante observationer

Vi lever op til vore mål på følgende måde

- Vi kender patientens navn, indgreb og operatør før patienten kommer på stuen
- Vi tager individuelle hensyn i samarbejde med patienten og gennemgang af (journal) og sygeplejelog

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Vi anvender vores faglige viden, således at patienten møder et kompetent plejepersonale
- Patienten lejres under hensyntagen til individuelle behov, og i henhold til vores viden om korrekt lejring.
- Vi dokumenterer alle sygeplejehandlinger i behandlings- og operationsforløb.
- Vi dokumenterer den daglige operationsaktivitet på samtlige operationsstuer.
- Vi har skriftlige ajourførte procedurebeskrivelser på alle undersøgelser, behandlinger og operationer, der er /bliver lagt ind på intranettet
- Den enkelte medarbejder er medansvarlig for afviklingen af det daglige operationsprogram.
- Hver operationsstue er bemanded med et team, der fungerer som selvstyrende gruppe.
- Vi har et fleksibelt og ansvarsbevidst personale med stor erfaringskompetence.
- Nye medarbejdere får en grundig introduktion og oplæring i specialet.
- Vi har mulighed for at ajourføre vores viden via kurser og undervisning, samt via møde-referater fra hygiejne-, sikkerheds- og afsnitmøder.

I personalegruppen har vi i 2005 arbejdet med at præcisere de værdier, vi synes, skal være grundlæggende fundament for vores afsnit. Det har hidtil givet en udbytterig diskussion på vores personalemøder og har medført at vi har formuleret **leveregler** for vores afsnit.

- **Tillid** betyder for os
 - At vi tror på vi alle gør vort bedste
 - At vi alle har positive og gode hensigter
 - At ingen gør noget for at skade andre
 - At opgaver kan løses forskelligt og alligevel når til et godt resultat
 - At janteloven ikke kommer til udtryk
 - At vores forskellighed er vores styrke
- At være **en god kollega** betyder for os:
 - at vi respekterer hinandens forskelligheder, såvel faglige som personlige.
 - At vi støtter hinanden i vanskelige samarbejdssituationer.
 - At vi yder interkollegial omsorg
- **God kommunikation** betyder for os:
 - At kunne bevæge sig derhen hvor den anden er, uden bagtanker, uden forforståelse, uden myter og fordomme
 - At kunne føle sig tryk ved at sige det man gerne vil, og føle det bliver modtaget med respekt
 - At formidling, misforståelser, konfrontationer og konflikter kan håndteres konstruktivt og med respekt.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- At kunne lytte uden at afbryde og uden at tale i munden på hinanden. Det kan være svært at skabe en god kommunikations-kultur, når vi er mange der gerne vil bidrage.
- At vi har positive hensigter og tænker over hvordan vi taler til og om hinanden. At det er i overensstemmelse med hvordan vi selv gerne vil omtales og tiltales.
- **Loyalitet** betyder for os:
 - At vi har respekt for hinanden
 - At vi er positive i forhold til hinanden, både i omgang og tone
 - At vi giver konstruktiv kritik
 - At vi overholder vores tavshedspligt
- **Tryghed** betyder for os:
 - At vi kan spørge om alt uden at føle sig dum.
 - At vi føler os respekterede og accepterede
 - At vi hver især får den tid til oplæring vi har behov for
 - At vi får begyndt og afsluttet vores dag på en god måde og prioriterer det sidste kvarter (eller mere) til refleksion, evaluering, informering, erfaringsudveksling.
 - At vi udviser tolerance overfor hinanden.
 - At informationsniveauet er højt.

De værdier, der ligger til grund for sygeplejen på operationsafsnittet, bygger på et menneskesyn, hvor vi er opmærksomme på at sætte fokus på det hele menneske. De omsorgs etiske aspekter er en vigtig del af operations sygeplejen og vægtes højt i en hverdag præget af effektivitet, hvor tekniske og instrumentelle opgaver fylder meget.

Sygeplejefaglige problemstillinger og dilemmaer som afsnittet er optaget/præget af.

- I dagligdagen gør vi alt, hvad vi kan, for at hver enkelt patient forløb bliver så optimalt som muligt.
Vores intention er at være forberedt når patienten kommer. Dvs. at vi har læst journalen og plejestatus i EPJ, vi kender til indgrebet, har stillet frem og gjort operationsstuen klar.
Dilemmaet opstår, når vi på trods af vores forberedelse oplever, at indgrebet ændrer karakter, således at vi ikke har de instrumenter, vi skal bruge, og patienten herved er længere tid i anæstesi. Dette øger patientens risiko for komplikationer.
Et andet dilemma kan være, at sygeplejersken bliver usikker på sin egen og andres kompetence og evne til at mestre uforudsete situationer, hvis indgrebet ændrer karakter.
- I kontakten med patienterne er det vigtigt at være bevidst om, at tilsyneladende enkle planlagte operationer påvirker den enkelte patient. Patienterne bruger psykiske ressourcer på at forholde sig til bedøvelse og operation. Nogle patienter kan tilsyneladende være upåvirkede, andre udtrykker deres angst, mens andre igen lider i stilhed. Der stilles krav til personalets indlevelsessevne og faglighed i at give helhedspleje med udgangspunkt i den enkelte patients situation.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Som nævnt tidligere i materialet lægges der stor vægt på det tværfaglige samarbejde, og der er altid mindst 3 forskellige faggrupper involveret i hvert patientforløb.
For at opnå et godt tværfagligt samarbejde er situationsfornemmelse og respekt for eget og andres arbejdsområde meget væsentligt.
Faglighedens dilemma består i at faggrupperne kan have forskelligt fokus på patienten. Når det bliver svært, er det ofte på grund af at patientens signaler opfattes, tolkes og analyseres forskelligt. På den baggrund kan der udløses forskellige handlinger.
I dagligdagen spiller tiden også ind på dette samarbejde og er en faktor, der skal tages hensyn til. Da hver faggruppe har hver deres ansvarsområde, vil man opleve, at der skal gives plads og tid så forløbet med patienten optimeres.
- Ved operation i generel såvel som lokal anæstesi, kan der hos patienterne fremkaldes angst og stres. Derfor er vi meget opmærksomme på patientens reaktionsmønster (grædende, urolig, snakkende), sårbarheden slår igennem og følelserne kommer bag på patienten.
Problemstillingen er, hvordan yder vi optimal og ikke grænsebrydende omsorg for disse patienter, så forløbet forbliver værdigt og positivt.
- Vi er alle på operationsafsnittet opmærksomme på, at der overordnet stilles krav til os.
Vi skal nå en vis mængde operationer for at de økonomiske rammer, med de produktionskrav der stilles til os, overholdes. Derfor taler vi i dagligdagen om, at alle har et ansvar for at få afviklet programmerne. Dilemmaet består i at kunne bevare en rolig og professionel relation patienten og samarbejdspartnerne imellem, når man samtidig skal fastholde produktionskravene. Det psykiske arbejdsmiljø kan blive påvirket heraf.
Afsnittet udvikles konstant, så vi lever op til samfundets krav. Det betyder, at den fordybelse, man kunne ønske sig til udvikling af allerede fungerende opgaver, ikke altid kan få første prioritet.
- Sundhedsvæsenet er præget af konstante forandringer, hvilket også stiller krav om udvikling af sygeplejen. Dilemmaet opstår når faggrupper, der arbejder tæt sammen, ikke har den samme tilgang og lyst til forandrings processer. Derved kan det være en stor udfordring at få implementeret nye tiltag.

Afsnittets arbejde med kvalitetssikring og udvikling:

Der afholdes dagligt fælles morgenmøde af 10 - 15 min. varighed for operationspersonalet - her informeres om seneste tiltag og dagens operationsprogram fordeles og aftales, og der tages højde for sygdom og andre uforudsete hændelser. Vi skriver dagligt informationsnotat, som gemmes i afsnittets K-drev og sendes pr mail ugentligt til alle i afsnittet. Hver især har pligt til at følge med i nye informationer mm.

1. og 3. tirsdag hver måned afholdes morgenmøde kl. 8-9. Vi anvender disse møder til udviklingsarbejde, undervisning og ny information - enten ved afsnittets eget personale overlæger eller repræsentanter fra leverandører/firmaer.

Der afholdes fyraftenmøder á 3 timers varighed - 2 gange årligt.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

Personalefordelingen på de enkelte operationsstuer planlægges for en uge af gangen for at sikre kontinuitet i oplæringsforløb og optimal udnyttelse af tilstedeværende ressourcer samt for at sikre individuelle hensyn.

Der er ”nøglepersoner” for de forskellige specialer og andre områder i afsnittet i tråd med den enkeltes interesse og kompetence. Nøglepersonen har bl.a. ansvar for at udvikle specialet og videreformidle informationer om nye procedurer og tiltag indenfor sit område.

I henhold til [Den Danske Kvalitetsmodel](#) udarbejdes instrukser for de fleste procedurer, der er i afsnittet, hvilket skal sikre en høj kvalitet og kontinuitet i sygeplejen til den enkelte patient. Kontinuerlig evaluering af instrukserne medfører at alle forholder sig kritiske og konstruktive i forhold til indhold og ordlyd. Instrukserne ligger i [PRI](#)

Vi reviderer og udarbejder løbende informations- og oplæringsmateriale til nye medarbejdere, og studerende.

Vi har arbejdet med anerkendende kommunikation¹ siden januar 2009, hvor hele personalegruppen var på temadag herom.

Vi arbejder løbende med udvalgte fokusområder med henblik på at højne kvaliteten i egen praksis. Vi er pt. i gang med et studie/udviklingsarbejde med fokus på forebyggelse af hypotermi hos operations patienter.

Der arbejdes i øjeblikket med igangsættelse af bygning af et nyt skyllerum i tilslutning til sterilcentralen, således at vi lever op til gældende kvalitets krav.

De studerende medinddrages i kvalitetssikrings og udviklingsarbejde f.eks. i forbindelse med indførelse af nye kliniske instrukser.

Vi lægger i afsnittet stor vægt på, at evt. udviklingstiltag, som den studerende kommer frem til i forbindelse med den fastlagte studieaktivitet, bliver formidlet til afsnittets øvrige personale.

Vi har alle et ansvar for at indberette utilsigtede hændelser (UTH). Når der opstår en utilsigtet hændelse, tager vi det op til dialog i afsnittet. Mariann Blom Hansen er UTH – ansvarlig i Klinik Kirurgi i Frederikshavn.

I forbindelse med indførelse af nyt EPJ system på Sygehus Vendsyssel, arbejder vi i afsnittet på at blive fortrolige med det nye system samt udvikle og tilpasse et arbejdsredskab til dokumentation af operationssygeplejen.

Siden efteråret 2012 har vi arbejdet med og [WHO sikker kirurgi tjeklisten](#). ”Sikker kirurgi” er et initiativ fra WHO. Formålet er at forbedre patientsikkerheden i forbindelse med kirurgiske indgreb. Ved anvendelsen af tjeklisten kommer der fokus på kommunikationen mellem medlemmerne af operationsteamet, og det sikres, at en række forhold er i orden inden indgrebet påbegyndes.

¹ Den værdsættende tankegang som grundlag for den gode daglige kommunikation og bygger på teorierne i "Den værdsættende undersøgelse" = Appreciative Inquiry" beskrevet af David Cooperrider.

Sygeplejefaglige, tværfaglige og tværsektorielle forhold

Disse elementer er beskrevet i dette materiale under beskrivelsen af det kliniske område, samt under beskrivelsen af samarbejdsstrukturen.

Patientsituationer, patientforløb og sygeplejefaglige opgaver, metoder og redskaber i forbindelse hermed.

Da afsnittet har et bredt patientklientel, hvad angår alder og forskellige sygdomme, er der tilsvarende en bred vifte af læringsmuligheder.

For at give den studerende indtryk af de læringsmuligheder, der er i operationsafsnittet, og hvordan samspillet er med de fastlagte læringsudbytter, har vi valgt at beskrive læringsmulighederne ud fra sygeplejerskens virksomhedsområder:

- at udføre sygepleje
- at lede sygepleje
- at formidle sygepleje
- at udvikle sygepleje

At udføre sygepleje:

- Hvordan man færdes på et operationsafsnit.
- Vurdere og anvende viden om patienten før, under og efter en operation samt tilrettelægge handlinger ud fra dette under hensyntagen til anæstesiform.
- Underbygge sygeplejen i afsnittet ved at kunne argumentere og redegøre for relevante teorier inden for human-, samfunds- og naturvidenskaben
- Analysere og logisk at resonere sig frem til sygeplejefaglige problemstillinger ved hjælp af anatomi, fysiologi og sygdomslære
- Hvordan man observerer, vurderer og yder sygepleje til patient i lokal anæstesi.
- Sygeplejeprocessens anvendelse på et operations afsnit, planlægge, udføre og evaluere sygeplejen i et patient forløb
- Relationen mellem patient og sygeplejerske
 - professionel omsorg / omsorgens dilemma
 - patientens individuelle opfattelse af egen livssituation
- Modtager patienten til operation (teorier om stress angst og krise).
- Synliggøre viden om kommunikationsteorier i kontakten med patienten i såvel korte som længere kontakter.
- Forebygge komplikationer, herunder udfylde sikker kirurgi tjekliste.
 - infektionsprofylakse hvor viden om mikrobiologi, sterilisationsmetoder, aseptik, steril teknik og hygiejne er i højsædet.
 - lejringsprincipper, hvor man undgår tryk på kar og nerver
 - temperaturregulering
 - respiration og cirkulation
- Dokumentation af sygeplejen.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Medvirke til det gode patient forløb – kende egen kompetence og arbejdsopgaver.
- Håndtere teknisk apparatur til brug under operationen. Teknologisk viden.
- Kende til instrumenter og deres anvendelse under operation og vigtigheden af de fungerer som de skal.
- Administrere medicin til lokalbedøvelse på klinisk vejleders ansvar.
- Planlægge et patientforløb, med fremstilling til operation, klargøring af operations stuen, modtagelse af patient, gennemførelse af assistance til indgreb, afslutning af indgreb og patient kontakten, forsendelse af eventuelle præparater, og bortskaffelse af affald.
- Kende sit ansvars og kompetence område således at den opgave vi som operations sygeplejersker udfører i det tværfaglige samarbejde er vores fokus.
- Arbejde ud fra instrukser, udarbejdet i forhold til konkrete metoder, principper og arbejdsopgaver i sygeplejen, der kvalitetssikrer handlingerne.

At lede sygepleje:

- Administrativ planlægning og koordinering af patient forløb med prioritering af arbejdsopgaver og delegering af disse til kolleger.
- Indgå i et tværfagligt samarbejde med såvel interne som eksterne samarbejdspartnere.
- Teamleder funktion der indebærer at prioritere og planlægge arbejdet på en operationsstue, således at operationsprogrammet afvikles indenfor dag tiden.
- Koordinering og delegeringen af arbejdsopgaver mellem de forskellige faggrupper og sengeafsnit.
- At få overblik over de forhåndenværende ressourcer
 - instrumenter/ scoper
 - operationsstuer
 - læger
 - sygeplejemæssig viden og kompetencer
 - anæstesipersonale
 - rengøring - husassistenter
 - portør
 - personalemæssige ressourcer
 - sterilcentral
 - skyllerumspersonale
- Få kendskab til bookingen af operationspatienter.
- Få kendskab til ledelsen af det daglige arbejde på hele operationsafsnittet. Hvordan der prioriteres når dagens operationsprogram afvikles og når næste dags operationsprogram planlægges og rækkefølgen af patienter prioriteres. Fordeling af personale på de forskellige stuer.

At formidle sygepleje:

- Gøre brug af pædagogiske og kommunikative overvejelser i den målrettede kommunikation/vejledning i korttids kontakten til patienten.
- Informere og vejlede patienter til undersøgelser og indgreb i lokal/ spinal bedøvelse.
- Deltage i vejledning og undervisning af andre studerende der er på studie besøg i afsnittet
- På baggrund af pædagogisk viden, planlægge og udføre undervisnings opgaver til kolleger i afsnittet.

At udvikle sygepleje:

- Reflektere over egen og afsnittets udførte sygepleje
- Faglig kritisk stillingtagen, stille spørgsmål til udført praksis og komme med konstruktive forslag, være nytænkende og medvirke til fortsat udvikling.
- Forholde sig kritisk til retningslinjer og instrukser, samt bidrage til udvikling af disse.
- En undren på et tidligt tidspunkt, kan på et senere tidspunkt udvikle sig til en problemundersøgende proces med fordybelse, analyse, systematisering og perspektivering af den undren.
- Brug af forsknings- og udviklingsbaseret viden.

Afsnittets ajourføring med sygeplejefaget og sygeplejeuddannelsen

- Tre kliniske vejledere er uddannet og 2 sygeplejersker har praktikvejlederuddannelsen
- Deltagelse i kliniskvejleder gruppe, hvor der afholdes møder hver anden måned.
- Deltagelse i regionsmøder på UCN University College Nordjylland, sygeplejerskeuddannelsen, Hjørring.
- Deltagelse i valgfaget ”Forsknings- og udviklingsbaseret praksis gennem uddannelse og samarbejde”, UCN Hjørring
- Deltagelse regionens arbejdsseminar ang. sygeplejeuddannelsen.
- Samarbejder med klinisk uddannelses ansvarlig sygeplejerske i Klinik Kirurgi.
- Deltagelse i temadage for afsnitsledere og souschefer på Sygehus Vendsyssel.
- Deltagelse i eksterne kurser, temadage, konferencer og studiebesøg med relevans for afsnittet. Erfaringsudveksling med afsnit der beskæftiger sig med samme speciale.
- Afsnittet gør brug af medarbejder udviklingssamtaler, som afvikles en gang om året.
- Tirsdagsmorgenmøderne udnyttes i høj grad til målrettet undervisning afholdt af læger, medicinalkonsulenter, sygeplejersker.
- Informations og erfaringsudvekslingen personalet imellem er en fast del af dagligdagen.
- Læsning af relevant litteratur og fagblade.

Uddannelsesmæssige forhold.

Adgang til IT, faglitteratur og lignende

Der er adgang til litteratur i afsnittet.

Der er i afsnittet IT med netadgang, og der er via Sygehusets hjemmeside, Medicinsk Bibliotek adgang til relevante databaser på Internettet.

Afsnittets syn på læring, læringsmiljø og studiemetode

Læring er en proces som foregår i den enkelte studerende, og som er afhængig af mange delelementer, såsom tidligere erfaringer, motivation, studiemiljø, personlige egenskaber og viden.

Læringen vil gennem hele forløbet veksle mellem iagttagelse, deltagelse, og selvstændig udførelse af sygepleje, afhængig af patienternes og opgavernes kompleksitet.

Der lægges stor vægt på, at den studerende altid har mulighed for at sige til og fra i forhold til nye opgaver og altid har mulighed for at stille spørgsmål.

Afsnittet forsøger at skabe et godt læringsmiljø gennem dialog, åbenhed og kontinuerlig feedback. Der lægges stor vægt på refleksion, som kan foregå som både formelle og uformelle refleksioner. De uformelle refleksioner foregår dagligt før, under og efter en læringssituation. Hele personalegruppen deltager i og er medansvarlige for de uformelle refleksioner.

Afsnittets organisering af patientplejen med selvstyrende grupper giver mulighed for et læringsmiljø, hvor der dagligt er tæt kontakt mellem den studerende og klinisk vejleder eller andet plejepersonale. Den studerende vil dagligt være tilknyttet et team, der har ansvaret for at gennemføre de indgreb, der er planlagt til den operationsstue, de er tilknyttet. Der vil også være mulighed for undervisning vha. workshops i f.eks. lejrning af en patient.

De formelle refleksionsprocesser foregår oftest sammen med den kliniske vejleder og er på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende. Dette oplæg kan være f.eks. en situationsbeskrivelse, refleksionsøvelse eller mindmap². Der tilstræbes, at de formelle refleksionsøvelser foregår mindst en gang ugentligt, og det forventes, at den studerende selv er aktiv og opsøgende i forhold til planlægningen af disse.

Organisering, tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

Den studerende er tilknyttet en klinisk vejleder, der er vejleder for to studerende og hele personalegruppen deltager i undervisningen af de studerende. Den kliniske vejleder har ligesom afsnittets øvrige sygeplejersker forskellige mødetider.

Den studerende er medansvarlig for sit uddannelsesforløb i afsnittet og forventes at udvise engagement i sit forløb, bl.a. ved selv at søge viden og nye udfordringer, samt deltage aktivt i faglige diskussioner og afsnittets daglige gøremål.

Den studerende skal gennemsnitlig være til stede på afsnit OP i 30 timer/uge. Derud anvendes 10 timer/uge til selvstudie til bl.a. forberedelse til næste dag, formelle samtaler og refleksionsøvelser, litteraturlister mm, med daglig mødetid fra kl. 7.45, 15.15.

Den studerende er selv med til at udarbejde arbejdstidsplanen i samråd med den kliniske vejleder. Den kliniske vejleder er ansvarlig for at attestere tilstedeværelsestiden ved afslutningen af forløbet. Se i øvrigt vilkår vedrørende tilstedeværelse og fravær i ["Klinisk undervisning – generelle forhold Sygeplejerskeuddannelsen"](#)

² Mindmap er en form for notattekniik, hvor notaterne ikke står i rækkefølge. I mindmappen er "overskriften" placeret i centrum, mens nøgleord forgrener sig ud fra det centrale begreb.

Plan for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningsforløbet

For at optimere undervisningsforløbet, er det delt op i introduktionsperioden, oplæringsperioden og selvstændighedsperioden i modul 11 og oplærings og selvstændighedsperioden i modul 12.

Indholdet i perioderne vil have et generelt indhold, og samtidig være afhængige af patientsituationer, patientforløb og den studerendes eget initiativ og interesse.

Anden del af dette materiale beskriver det generelle indhold i introduktions- og oplæringsperioderne.

Den 1. dag starter med fælles modtagelse af studerende i Klinik Kirurgi, Frederikshavn Sygehus, introduktion i afsnittet og afslutter med en fælles introduktion af ca. 1½times varighed, ved konstitueret uddannelsesansvarlig Liselotte Ingemann Pedersen.

Den studerende vil den første uge fortrinsvis være tilknyttet den kliniske vejleder.

Introduktionsperioden afsluttes med en forudsætnings- og forventningssamtale, hvor klinisk vejleder og evt. klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg som den studerende har lavet. (Bilag 1 i "[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)" Sygeplejerskeuddannelsen)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejdes "[Den individuelle kliniske studieplan](#)", som sendes via mail til den underviser fra UCN som er tilknyttet Operationsafsnittet.

Den individuelle kliniske studieplan vil blive justeret i takt med den studerendes udvikling. Som en del af den individuelle plan udarbejder den studerende i samarbejde med klinisk vejleder individuelle mål i uddannelsen, ca. hver 14. dag. Det er den studerendes ansvar selv at orientere den daglige vejleder om ugens mål.

Den studerendes læringsstil vil blive inddraget i planlægningen af uddannelsesforløbet.

Der vil blive arbejdet med de kliniske metoder til læring i henhold til beskrivelserne i "[Klinisk undervisning – generelle forhold](#)".

Der vil i perioden blive afholdt en række formelle samtaler.

- Forudsætnings- og forventningssamtale på modul 11
- Midtvejs i modul 11
- Evaluering af modul 11
- Forudsætnings- og forventningssamtale ved modul 12
- Midtvejs i modul 12
- Evaluering af modul 12

Disse samtaler er med deltagelse af den studerende, den kliniske vejleder og evt. den uddannelsesansvarlige sygeplejerske. Samtalerne vil være med udgangspunkt i modulernes læringsudbytte og på baggrund af et skriftligt oplæg fra den studerende. Midtvejssamtalen vil desuden være med et skriftligt oplæg fra den kliniske vejleder. Disse samtaler skal sikre den faglige og pædagogiske progression i forløbet.

Udover den undervisning som foregår i operationsafsnittet afholder den uddannelsesansvarlige sygeplejerske kliniktimer med de studerende fra Klinik Kirurgi. Studerende på modul 11-12 vil blive tilbudt seancer á 1½ times varighed 2 gange pr modul, hvor der vil blive undervist i praksisnære emner. Herudover vil den undervisningsansvarlige sygeplejerske ved behov tilbyde individuelle samtaler/refleksioner efter aftale med klinisk vejleder og den studerende.

Evaluering af klinisk undervisningsforløb

Findes i anden del under hvert modul

Planlægning af tjenestetid for klinisk vejleder.

Afsnittet tilstræber, at den studerende og den kliniske vejleder afsætter min. 1 time pr. uge til refleksion over en oplevet situation og opsamling af ugen der gik med henblik på videre planlægning.

Tjenestetidsplanen for de studerende bliver lavet sammen med den studerende, således at den studerende og den kliniske vejleder har mest muligt tid sammen. Den studerende og den kliniske vejleder er sammen oftest 1- 2 dage om ugen.

Herudover har den kliniske vejleder mulighed for pædagogisk tid efter behov og efter aftale med afsnitsledelsen. Her tænkes på forberedelse til formelle samtaler, udarbejdelse af materiale, studere litteratur m.m.

Anden del

Modul 11

Tema: Sygepleje og kompleks klinisk virksomhed

Modulet retter sig mod klinisk sygepleje relateret til patienter/borgere med komplekse, akutte og kroniske sygdomme. Modulet retter sig også mod den enkelte patient og dennes netværk med henblik på at planlægge, tilrettelægge, koordinere, udføre og dokumentere sammenhængende patientforløb. Modulet tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

- Selvstændigt at identificere sygeplejebestanden, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter.
- At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden.
- At formidle mundtligt og skriftligt med anvendelse af et tydeligt fagsprog.
- At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer.
- At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved komplekse patientsituationer.
- At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper.
- At identificere og reflektere over fagets dilemmaer og magtrelationer i udøvelse af sygepleje.
- At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger.
- At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer.

Vi har nedenfor beskrevet, hvordan vi mener, læringsudbyttet for modulet kan opnås hos os.

Selvstændigt at identificere sygeplejebestanden, opstille mål, udføre, evaluere, justere og dokumentere sygepleje i samarbejde med udvalgte patienter og grupper af patienter

- Anvende sygeplejeprocessen
- Vurdere og anvende viden om patienten før, under og efter en operation samt tilrettelægge handlinger ud fra dette under hensyntagen til anæsthesiform.
- Dokumentation af sygeplejen.
- Gøre brug af pædagogiske og kommunikative overvejelser i den målrettede kommunikation i korttids kontakten til patienten.
- Informere, vejlede og observere patienter under indgreb i lokal anæstesi.
- Reflektere over egen udførte sygepleje

At argumentere for vurderinger og interventioner i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger på baggrund af praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden

- Inddrage viden fra tidligere kliniske og teoretiske moduler for at kunne argumentere for handlinger og vurderinger i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger.
- Reflektere over den udførte sygepleje.
- Deltage i og tage initiativ til sygeplejefaglige diskussioner.
- Udarbejde oplæg til drøftelse i personalegruppen.
- Tage faglig stilling og komme med konstruktive forslag, være nytænkende, problemundersøgende og medvirke til udvikling.
- Argumentere og redegøre for teorier inden for sygepleje-, human-, samfunds- natur- og sundhedsvidenskab.

At formidle mundtlig og skriftlig med anvendelse af tydeligt fagsprog

- Varetage dokumentation af sygeplejen.
- Anvende pædagogiske og kommunikative overvejelser/teorier i korttids kontakten til patienten.
- Informere og vejlede patienter til indgreb/undersøgelser i lokal anæstesi.
- På baggrund af pædagogisk og kommunikativ viden, planlægge og udføre undervisningsopgaver af kollegaer i afsnittet. Herunder fremlægge ny faglig viden fra workshop.
- Deltage i undervisning og vejledning af andre studerende, der er på studie besøg i afsnittet
- Mundtligt informere stamafdelingerne om det per – og postoperative forløb hos patienter i lokalanæstesi.

At beherske sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer

- Hertil knytter sig læringsmulighederne i at udføre sygepleje (se side 13) med hovedvægt på den aseptiske hjælpers funktion.

At beherske centrale instrumentelle sygeplejehandlinger, metoder og standarder ved komplekse patientsituationer

- Påbegynde den sterile sygeplejerskes funktion.
- Håndtering af sterilt gods i henhold til instrukser.
- Efterleve infektionshygiejniske retningslinjer.
- Anvende teknisk udstyr til brug under operationen.

At beherske medicinadministration til udvalgte patientgrupper

- Viden om præparater der anvendes til lokalanæstesi.
- Ved patienter i lokalanæstesi: Informere om og observere effekten af det anvendte præparat. Observere og handle på utilsigtede symptomer.
- Viden om og (anvende) adrenalin i tilfælde af anafylaktiske reaktioner.
- Viden om den daglige medicin patienten indtager. Hvorledes den kan påvirke patienten og det kirurgiske indgreb.

At identificere og reflektere over fagetiske dilemmaer og magtrelationer i udøvelsen af sygepleje

- Være bevidst om og reflektere over de fagetiske [dilemmaer afsnittet](#) er præget af
- Identificere fagetiske dilemmaer og inddrage kollegaer i refleksioner mhp. at optimere sygeplejen.
- Være bevidst om at den bedøvede patient overgiver sig i vores varetægt og være bevidst om at forvalte denne tillid til patientens bedste.

At handle moralsk ansvarligt under hensyntagen til den enkelte patient/borger

- Være opmærksom på patienternes individualitet – menneskets værdier og opfattelse af sin livssituation.
- Være ærlig omkring og arbejde indenfor eget kompetence område.
- Udøve professionel omsorg.

At planlægge, tilrettelægge og medvirke ved diagnostiske undersøgelser, behandlinger og observationer

- Sygepleje til patienter, der skal have foretaget diagnostiske undersøgelser/operationer, vil på vores operationsafsnit være den samme som til andre operationspatienter. Derfor henvises til læringsudbyttet under sygeplejehandlinger i komplekse kliniske patientsituationer.

Introduktionsperioden: 1. uge

Den første dag møder du kl.9.00 i forhallen på Sygehus Vendsyssel Frederikshavn, hvor du vil blive modtaget af din kliniske vejleder, eller en stedfortræder.

Den første dag vil gå med uniformsudlevering og rundvisning på sygehuset og i afsnittet.

Kl. 12.30 vil du deltage i fælles introduktion til Klinik Kirurgi sammen med de øvrige studerende som starter i Klinik Kirurgi.

Generel velkomst til Klinik Kirurgi afholdes af Liselotte Ingemann Pedersen, klinisk uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

- Tavshedspligt
- [arbejdsbeklædning](#)
- nøgler/nøglekort
- IT koder/ IT sikkerhed
- hygiejne

Almen information:

- Velkommen til operationsafsnittet.
- Rundvisning på operationsafsnittet.
- Afsnittets organisering.
- Færdselsregler.
- Principper m.h.t. påklædning.
- Gennemgang af uddannelsesmateriale.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Orientering om de forskellige specialer og nærmeste samarbejdspartnere.
- Gennemgang af arbejdstidsplaner, stuefordelings tavle og ”grønne sedler”, telefoner.
 - Procedure ved hjertestop og brand [e-learningprogram](#)
- Afsnittets faglitteratur.
- Pauser, kaffekasse.
- Information om [PRI](#) og afsnittets IT system og div. ringbind.
- Afsnittets sygeplejefaglige dokumentationsredskaber (EPJ og ESA³).
- Syge/rask melding. Udveksling af telefonnumre og mail adresser
- Fotografering tirsdag
- Forflytninger

Introduktion til arbejdet på op. stuen:

Tema:

- Arbejdet på operationsstuen.
- Du skal SE - OPLEVE - SPØRGE.

Fokus:

- [Færdselsregler](#)
- Håndhygiejne
- De kirurgiske indgreb

Du introduceres til:

- Færdselsregler på operationsafsnittet
- Klargøring af operationsstue
- Leje og lamper
- Udpakning af sterilt gods
- Gennemgang af principper for håndtering af sterile utensilier
- Slut oprydning og opfyldning af operationsstuen

Oplæringsperioden uge 2 - 3

Tema:

- Få fornemmelsen af den daglige aktivitet på en operationsafdeling
- At lære den austerile hjælpers funktion

Fokus:

- At tage hånd om patientens sikkerhed

³ Effektiv System Adgang

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Orienter dig i patientens journal.
- Udfylde dokumentationsskema
- Logbog og statusprogrammet.
- Hygiejniske principper.
- Lejring.
- Brug af diatermi.

Områder du skal arbejde med:

- Færdselsregler på operationsafsnittet
- Klargøring af operationsstue
- Leje og lamper
- Sugeapparat
- Gennemgang af EPJ, statusprogram og logbog
- Gennemgang af suturbordet og stuens skabe
- Udpakning af sterilt gods
- Instruks for kontrol af nåle og servietter
- Gennemgang af principper for håndtering af sterile utensilier
- Gennemgang af indsovningsrummet, varmeskab og lejningsmaterialer.
- Instrukser for lejring (k-drev)
- Medvirke ved lejring af patienten
- Workshop i forflytningsteknik
- Anvendelse af diatermi
- Mikroovn, varme væsker
- Medicin
- Kendskab til brug af søjler
- Slut oprydning og opfyldning af operationsstuen
- Affaldshåndtering
- Gennemgang af skyllerum og depot
- Brug af dekontaminator
- Kendskab til håndtering af præparater og podninger samt forsendelse af disse

Oplæringsperioden 4. og 5. uge

Tema:

- Fortsat arbejde med den usterile hjælpers funktion.
- Anvendelse af sygepleje processen i et patientforløb, med planlægning og prioritering af de arbejdsopgaver der knytter sig til funktionen.
- Kontakten til patienten.

Fokus:

- Modtagelse af patienten
- Patientens fysiske og psykiske tilstand
- Kommunikation.
- Korttidskontakten til patienten.
- Information og vejledning til patienten til indgreb i spinal anæstesi og generel anæstesi.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Tværfagligt samarbejde

Områder du skal arbejde med:

- Være forberedt når patienten kommer i afsnittet
- Kommunikation med patienten i spinalanæstesi
- Kommunikation med patienten i generel anæstesi
- Iagttage patienten fysisk og psykisk
- Sikker kirurgi tjekliste
- Omsorg for patienten
- Lejring af patienten og anvendelsen af lejningsmaterialer, tæpper og termotøj.
- Tage sterile handsker på
- Udføre sterile procedure før indgrebet
- Rolige og professionelle signaler
- Det etiske miljø omkring patienter i spinal og generel anæstesi
- Kulturelle værdier
- Positiv omtale
- Prioritering af arbejdsopgaver
- Fornemmelse for og planlægning af eget arbejdsområde
- Fornemmelse for anæstesiens og kirurgens arbejdsområde
- Samarbejdet med alle parter
- Opmærksomhed rettet mod operationsfeltet og den assisterende sygeplejerske
- Holde orden på operationsstuen og være klar til at hjælpe
- Situationsfornemmelsen og det usagte samarbejde på stuen

Oplæringsperioden 6. uge

Tema:

- Sygepleje til patienter i lokalanæstesi.

Fokus:

- Sygepleje, information og vejledning til patienter i lokalanæstesi, hvor anæstesisygeplejerske ikke deltager.

Områder du skal arbejde med:

- Kommunikation med patienten i lokalanæstesi.
- Præparater der anvendes til lokal anæstesi
- Informere om og observere effekten af præparaterne.
- Observere patientens fysiske og psykiske tilstand og reagere på forandringer.
- Rubensballon og O2.
- Samarbejde med stamafdelingerne.
- Tryghedsskabende miljø på operationsstuen.

Selvstændighedsperioden 7.-10. uge

I denne periode skal du arbejde med at udføre den usterile hjælpers funktion på selvstændig vis. Afhængig af hvilke specialer du er tilknyttet, kan du eventuelt påbegynde den sterile sygeplejerskes funktion eller introduceres til teamlederfunktionen i slutningen af perioden.

Planlagte aktiviteter i modul 11

Forudsætnings- og forventningssamtale

Ved slutningen af 1. uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale hvor din klinisk vejleder og klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg, som du har lavet. (Bilag 1 i [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#) Sygeplejerskeuddannelsen)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejder vi [”Den individuelle kliniske studieplan”](#), som du er ansvarlig for at sende via mail til den underviser fra UCN, som er tilknyttet Operations Afsnittet.

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#) Sygeplejerskeuddannelsen, udarbejder du en skriftlig evaluering af dig selv og din egen indsats i forhold til at nå målene for det kliniske undervisningsforløb samt mulige indsatsområder.

Du præsenteres derefter for din kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering.

Fastlagt studieaktivitet.

Der er i perioden planlagt en fastlagt studieaktivitet i form af en workshop, hvor fokus er en udvalgt klinisk metode – beslutningstagning. (Se [”Klinisk undervisning, modulbeskrivelse for modul 11 – medicinske / kirurgiske afsnit. Sygeplejerskeuddannelsen](#))

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern klinisk prøve af 1 time og 40 minutters varighed i alt. Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve. (Se [”Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring”](#))

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne kliniske prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Den studerende skal aflevere en skriftlig evaluering, som gennemgås med klinisk vejleder og klinisk uddannelsesansvarlige ved afslutningen af det kliniske undervisningsforløb. Evalueringerne bliver drøftet i relevante fora. Ud fra de studerendes, de kliniske vejlederes, underviser fra UCN og det øvrige personales evalueringer vil afsnittets uddannelsesmateriale og undervisningsforløb revideres ca. en gang årligt.

Modul 12

Tema: Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse

Modulet retter sig mod enkelte eller grupper af patienter/borgere med komplekse, akutte og kroniske sygdomme samt disses sociale netværk. Modulet retter sig ligeledes mod sygeplejerskens koordinerende og ledende funktioner, herunder dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling. Modulet kan tilrettelægges på medicinske/kirurgiske afsnit i sekundær sundhedstjeneste i forhold til børn, unge, voksne og/eller ældre.

Efter modulet har den studerende opnået følgende læringsudbytte:

- At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.
- At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.
- At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.
- At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelse af pleje og behandling.
- At lede sygepleje, herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.
- At samarbejde med patienter og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.
- At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.
- At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.
- At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkosomhed

Vi har nedenfor beskrevet, hvordan vi mener, at læringsudbyttet for modul 12 kan opnås hos os.

At søge, sortere, tilegne sig og vurdere praksis-, udviklings- og forskningsbaseret viden med relevans for professionsområdet.

- Søge ny viden i de forskellige databaser der er relevante inden for sygeplejen.
- Være opsøgende og i stand til at sortere i den viden, der tilegnes gennem den daglige praksis. Supplere med yderligere viden og planlægge, udføre, evaluere og justere sygeplejen på en velargumenteret måde.
- Forholde sig konstruktivt kritisk til afsnittets retningslinjer og instrukser.
- Forholde sig til og tilkendegive relevans af fagligt materiale, der anvendes på afsnittet.

At anvende udvalgte analysemetoder ud fra forskellige perspektiver i bearbejdning af generelle og specifikke sygeplejefaglige problemstillinger.

- Identificerer hvilke problemstillinger der er aktuelle hos den enkelte eller grupper af patienter og anvende natur-, human-, sundheds- og samfundsvidenskabelige teorier til analyse af problemet.

At anvende specialiserede dataindsamlingsmetoder knyttet til sygeplejefprofessionen og analysere empiriske data ud fra forskellige teoretiske perspektiver.

- Vurdere hvilke dataindsamlings metoder der er relevant i forhold til den enkelte patient situation. Have kendskab til samt kunne anvende teori der er relevant at benytte til analyse af indsamlet data og sygeplejefaglige problemstillinger f.eks. forebyggelse af lejringskomplikationer.

At inddrage kliniske retningslinjer, udviklings- og forskningsarbejde i tilrettelæggelsen af pleje og behandling.

- Anvende PRI
- Anvende infektionshygiejniske retningslinjer
- Anvende evidensbaseret litteratur

At lede sygepleje herunder prioritere, koordinere og delegere sygepleje inden for givne rammer og medvirke til at sikre sammenhængende patientforløb og patientsikkerhed i samarbejde på tværs af sektorer og institutioner.

- Hertil knytter sig læringsmulighederne under at lede sygepleje (se side 14)
- Kendskab til visitering og booking.
- Anvende kommunikative overvejelser og teorier i det mono – og tværfaglige samarbejde.
- Kendskab til forskellige ledelsesformer.

At samarbejde med patienten og pårørende med respekt for menneskers forskellige værdier, opfattelser og reaktioner i forbindelse med sundhed, sygdom og sygepleje som grundlag for udførelse af professionel omsorg.

- Være i stand til at udvise respekt og empati for den enkelte patient.
- Være i stand til at reflekterer over den enkelte patients værdier og reaktioner.
- Udføre professionel omsorg i en målrettet korttids kontakt med patienten.

At redegøre for muligheder og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.

- Via faglig viden gøre rede for muligheder og barrierer for udvikling af afsnittets sygepleje. F. eks .tid ,vaner, ressourcer, organisation, personalets engagement eller viden.

At beherske gældende dokumentationspraksis, administrative procedurer samt forholde sig kritisk til kvaliteten af den udførte sygepleje.

- Dokumentere den udførte sygeplejen.
- Anvende statusprogrammet og udfylde logbogsseddel.

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Reflektere over og forholde sig kritisk til kvaliteten af egen og andres udførte sygepleje. Stille spørgsmål og komme med konstruktive forslag til ændringer.
- Forholde sig kritisk til retningslinjer, op. opskrifter og instrukser og bidrage til udvikling af disse.
- En undren på et tidligt tidspunkt kan senere udvikle sig til en proces med fordybelse, analyse, systematisering og perspektivering af denne undren.

At deltage i implementering af resultater fra udviklings- og forskningsarbejde i sygeplejevirkomhed.

- Deltage i tiltag i forbindelse med akkrediteringsprocessen.
- Følge op på ny faglig viden fra workshop fra modul 11.
- Deltage i udformning, revidering og implementering af instrukser.

I modul 12 skal du fortsat arbejde med og opøve større rutine i områderne fra modul 11. Derudover skal du varetage den sterile sygeplejerskes funktion og teamleder funktionen - først under vejledning og derefter selvstændigt.

Almen information:

I løbet af modul 12 vil du blive introduceret til mere overordnede emner relateret til temaet for modulet. Herunder:

- Håndtering af utilsigtede hændelser
- Afsnittets organisering og ledelse
- Kvalitetsudvikling i afsnittet
- Implementering af nye tiltag.
- Deltagelse af central introduktion af nyt personale (1. hverdag i måneden + 1. fredag i måneden.)

I første halvdel af modulet er fokus den assisterende sygeplejerskes funktion.

Tema:

- Den assisterende sygeplejerskes funktion.

Fokus:

- Gøre klar til kirurgisk indgreb
- Assistere til kirurgisk indgreb
- Steril teknik og aseptik
- Afslutning af operation

Områder du skal arbejde med:

- Workshop i kirurgisk håndvask med desinfektion og steril påklædning.
- Workshop i instrumentlære.
- Opskrifter til operation
- Fremstilling til operation

Operationsafsnittet, Klinik Kirurgi, Sygehus Vendsyssel, Frederikshavn

- Instrumenternes placering i afsnittet
- Steril håndvask, hånddesinfektion og steril påklædning
- Principper for opdækning af assistancebordet og kontrol af instrumenter.
- Desinfektion af operationsfeltet
- Afdækning
- Kontrol af servietter, nåle, krøller m.m.
- Assistance til kirurgiske indgreb og diagnostiske undersøgelser
- Gennemgang af instrumenter, deres anvendelse, rengøring og vedligeholdelse
- Gennemgang af suturmateriale og deres anvendelse
- Forbinding og afslutning af operationen
- Håndtering af præparater
- Operationens art og forløb og forskellige teknikker
- Håndtering af instrumenter præ per og postoperativt
- Imødegå ændringer i operationsforløbet
- Operationskomplikationer
- Nødvendigt teknisk udstyr
- Instrumentopvaskemaskine

I sidste halvdel af modulet suppleres med teamlederfunktionen.

Tema:

- Teamleder funktionen

Fokus:

- Organisere patientforløbene i forhold til dagens program.
- Forståelse for de forskellige faggruppers arbejdsområder.
- Koordinere mono- og tværfagligt
- Evaluere samarbejde og dagens afvikling.

Områder du skal arbejde med:

- Studiebesøg på anæstesiaafsnittet.
- Samle teamet før hver operation og fordeler ressourcerne i forhold til de enkeltes roller
- Planlægge dagens forløb i samarbejde med det øvrige personale på stuen m.h.t. patienttrækkefølge, pauser, undervisning og evt. afløsning
- Ved afvigelser fra det planlagte program koordineres dagens videre forløb med alle involverede parter.
- **Evt.** advisere sengeafsnittet om hvornår den næste patient kan forvente at blive afhentet. (ca. ½ time før.)
- Aftale med portør postoperativt når patienten er klar til at blive kørt på opvågningen/afsnittet. Ligeledes om hvem den næste patient er og hvornår patienten skal hentes.
- Ansvarlig for at meddele til 41898 (koordinerende funktion) når dagens program

er afviklet.

- Ansvarlig for nødvendige og relevante udmeldinger til 41898. Senest kl. 14.30 meddeles hvorvidt programmet nås inden 15.00
- Uddelegere relevante opgaver til samarbejdspartnere på stuen.
- Ansvarlig for at hele teamet evaluerer dagens forløb og samarbejdet i teamet.
- Anvende kommunikative overvejelser og teorier i det mono – og tværfaglige samarbejde.
- Overveje forskellige ledelsesformer.

Planlagte aktiviteter i modul 12

Forudsætnings- og forventningssamtale

Ved slutningen af 1. uge afholder vi en forudsætnings og forventningssamtale, hvor din klinisk vejleder og klinisk uddannelsesansvarlig deltager. Samtalen tager udgangspunkt i det skriftlige oplæg, som du har lavet. (Bilag 1 i [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#) Sygeplejerskeuddannelsen)

På baggrund af forudsætnings- og forventningssamtalen udarbejder vi [”Den individuelle kliniske studieplan”](#), som du er ansvarlig for at sende via mail til den underviser fra UCN, som er tilknyttet Operationsafsnittet.

Midtvejsevaluering:

Med udgangspunkt i en summativ evaluering, se [”Klinisk undervisning – generelle forhold”](#) Sygeplejerskeuddannelsen, udarbejder du en skriftlig evaluering af dig selv og din egen indsats i forhold til at nå målene for det kliniske undervisningsforløb samt mulige indsatsområder.

Du præsenteres derefter for din kliniske vejleders sammenfattende skriftlige vurdering.

Intern klinisk prøve

Modulet afsluttes med en intern klinisk prøve af 3 timers varighed i alt.

Her er tale om en kombineret praktisk og mundtlig prøve. (Se [”Prøver og regler herfor i sygeplejerskeuddannelsen Hjørring”](#))

Evaluering

På et aftalt tidspunkt efter den interne kliniske prøve, evalueres perioden ud fra et evalueringsskema som den studerende får tilsendt fra UCN via mail. Evalueringen drøftes med den kliniske vejleder og den kliniske uddannelsesansvarlige sygeplejerske.

Den studerende skal aflevere en skriftlig evaluering, som gennemgås med klinisk vejleder og klinisk uddannelsesansvarlige ved afslutningen af det kliniske undervisningsforløb. Evalueringerne bliver drøftet i relevante fora. Ud fra de studerendes, de kliniske vejlederes, underviser fra UCN og det øvrige personales evalueringer vil afsnittets uddannelsesmateriale og undervisningsforløb revideres ca. en gang årligt.

December 2013